

Nasjonale minoriteter

Foto: Ingrid Jackson

Dette opplegget om nasjonale minoriteter er forankret i Kunnskapsløftet. Forankringen er tydeliggjort i høyre kolonne. Hver oppgave er videre begrunnet i arbeidet med kompetansemål i Kunnskapsløftet. Noen mål er gjennomgående for alle oppgavene, mens andre er knyttet til den enkelte oppgaven. Disse finner du i sidemargen. Målene som er knyttet til den enkelte oppgaven finner du på selve nettsiden.

Opplegget er delt inn i flere deler og kan brukes i sin helhet eller hver del for seg.

I tillegg til dette opplegget, er det også laget egne opplegg om hver av de nasjonale minoritetene for både barnehager og skoler. Oppleggene tar utgangspunkt i en kort film om tradisjoner eller historien knyttet til minoriteten.

Hva er en nasjonal minoritet?

Norge har, i tillegg til samene, flere folkegrupper som har århundrelang tilknytning til landet. Disse folkegruppene har bidratt til å forme den kulturarven vi har i Norge, og vi kaller dem nasjonale minoriteter. Vi har fem nasjonale minoriteter: jøder, kvener/norskfinner, skogfinner, rom og romanifolket/tatere. [Utdrag fra Utdanningsdirektoratets informasjonsmateriell om nasjonale minoriteter: Våre nasjonale minoriteter 2014.](#)

Nasjonale minoriteter i Norge

Norge har ratifisert Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter og Minoritetsspråkpakten. Målsettingen i disse konvensjonene gir rammene for Norges arbeid med nasjonale minoriteter. (Kommunal og moderniseringsdepartementet 2014)

Forankring

Kunnskapsløftet

Generell del av læreplanen.

Det integrerte menneske

- å kjenne og pleie nasjonal arv og lokale tradisjoner for å bevare egenart og særdrag - og åpne møte andre kulturar for å kunne gleden av mangfoldet i menneskelege ytringsformer og lære av kontraster (side 8)
- å skape medvit om korleis vår tid og vår kvardag er bestemt av tidlegare generasjonars val - og om dei føringar vi legg for kommande generasjonar (side 8)

Gjennomgående kompetansemål

Læreplan i samfunnsfag

Etter 4.trinn

gjø dømme på korleis menneske meiner ulikt, at møte mellom ulike menneske kan vere både gjevande og konfliktfylte, og samtale om empati og menneskeverd

Etter 7 trinn

gjere greie for nasjonale minoritetar som finst i Noreg, og beskrive hovudtrekk ved rettane, historia og levkåra til dei nasjonale minoritetane

FNs konvensjon fra 1966 om sivile og politiske rettigheter er også sentral i vern av minoritetsgrupper. Den omhandler retten til å dyrke sin egen kultur, utøve sin egen religion og bruke sitt eget språk. (Bonnieve Lund og Bolme Moen 2010)

Hvordan bruke opplegget?

Under presenterer vi oppgaver til bruk på skolen. Oppleggene er laget med bakgrunn i kompetansemål i Kunnskapsløftet. Se venstre kolonne.

Opplegget om nasjonale minoriteter er delt inn i flere deler. Det kan brukes i sin helhet eller hver del for seg.

Inkluderende fellesskap /tilpasset opplæring

Opplegget om nasjonale minoriteter i skolesammenheng skal tilpasses elevgruppa og lokalmiljøet og tar utgangspunkt i det enkelte barnets bakgrunn, forutsetninger og behov.

Dersom det er barn på skolen med bakgrunn i en av de nasjonale minoritetene, er det naturlig å snakke med eleven om opplegget på forhånd. Skolen bør også informere og gjerne involvere foreldrene i arbeidet. Både barnet og barnets familie kan være en ressurs i opplæringen dersom de ønsker å bidra med historier, egne erfaringer og liknende.

Hvis skolen ligger i nærheten av områder hvor nasjonale minoriteter har tilknytning, kan dette styrke oppleggene og gi en ekstra mulighet for fordypning i temaet.

Skolen kan invitere lokale ressurspersoner med særlig kunnskap om de ulike nasjonale minoritetenes kultur og historie til å fortelle om tradisjoner og levemåter før og nå.

Ligger skolen i nærheten av museer som har utstillinger og informasjon om de ulike nasjonale minoritetene, kan dere avtale besøk og omvisning der.

Liste over aktuelle museer:

[Til refleksjon hvis du har elever fra nasjonale minoriteter.](#) Fra Utdanningsdirektoratets informasjonsmaterieil om nasjonale minoriteter: *Våre nasjonale minoriteter* 2014.